

Red kneza Branimira s ogrlicom bivšem veleposlaniku Mađarske u Republici Hrvatskoj Zoltánu Józsefu Magyaru

Foto: KRISTINA GOHER

3. stranica

Spomen-ploča na zidu kozarske crkvice
8. stranica

Opraštanje u HOŠIG-u
10. stranica

Kup podravskih ribiča 2021
12. stranica

Nema ničega novog pod suncem

Nije bilo lako nositi se s izazovima posljednjih nekoliko desetljeća. Kada smo pomislili da smo na dobrom putu, na putu razvoja i boljitka, zadesila nas je pošast zvana koronavirus. S njome i opomena: „Čovječe pazi što radiš, pazi kako živiš, nije sve u tvojim rukama!”. U cijeloj nesreći koja nas je snašla, ima i nečega dobrog, a to je da nam je ukazala na naše nedostatke, pogreške, na probleme današnjeg svijeta i života, na ranjivost čovjeka koji se posljednjih godina otrgnuo svakoj kontroli, ali i samokontroli. Bez samokontrole nema ni odgovonog ponašanja, nema brige za naše bližnje, za one koji nas trebaju, te one koji su možda u većoj potrebi od nas. Za one koji trebaju pomoć, podršku, brigu svoje zajednice.

Iza nas je uistinu teško razdoblje, a dolaskom ljeta malo smo odahnuli. Nastojimo nadoknaditi sve što smo propustili proteklih godinu i pol dana. Vrijeme ljeta, vrijeme je odmora, opuštanja, zabave, okupljanja, susreta. Zaboravljamo na svakodnevne brige, vrijeme posvećujemo obitelji, bližoj i široj zajednici, posebno svojoj hrvatskoj zajednici u Mađarskoj.

Možda se malo i pretjeruje, ali nakon zatvaranja, nastave i posla od kuće, online, ljudi su jednostavno željni osobnih susreta, zabave, provoda. Ma kako bilo, budimo spremni, učimo od onoga što smo proživjeli i preživjeli. Neka proteklo razdoblje bude pouka, putokaz za nadolazeće razdoblje.

Vjerujemo da smo sposobni nositi se s izazovima vremena, ali moramo biti odgovorni, a to znači i odmjereni. Svjesni smo svojih mana, ali i vrlina. Iako se vremena mijenjaju, čovječanstvo postiže ranije neviđeni razvoj, napredak, ali čovjek je ostao isti. Nema ničega novog pod suncem. Stoga budimo svjesni. Sve ima svoje vrijeme, da ne kažemo i vrijeme, i mjesto, i prigodu.

S.B.

Glasnikov tjedan

Hrvata iz Mađarske koji studiraju u matičnoj domovini Republici Hrvatskoj na poslijediplomskih studijima književne i filološke znanosti, može nas činiti više nego ponosima.

Proljeća 2020. godine Hrvatica iz Fičehaza Dora Vuk, koja je nakon osnovne škole u Serdahelu, mađarske gimnazije u Kaniži, studija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (smjer hrvatski jezik i književnost i njemački jezik), poslijediplomskog studija slavistike u Regensburgu obranila je doktorski rad naslova

„Erwerb der (kroatischen) Herkunftssprache bei den kroatischen Minderheiten und Einwanderergruppen in Ungarn und Österreich.” Tema o Hrvatima u Mađarskoj.

Silvester Balić rodnom iz Salante, učenik i gimnazijalac škole Miroslava Krležje, student Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu, doktorand Poslijediplomskog studija Kroatistike Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu uspješno je obranio svoj doktorski rad naslova „Hrvatska knjiga u Mađarskoj od 1918. do 2015”. Silvester je stekao akademski stupanj doktora znanosti iz znanstvenoga područja humanističke znanosti, polje filologija, grana kroatistika. I obradio do sada neobrađenu građu. Tema su mu Hrvati u Mađarskoj.

Trenutno na doktorskim studijima Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu su i dvoje mladih Hrvata iz Mađarske, Lilla Trubić i Vjekoslav Blažetin. Lilla je doktorandica doktorskog studija Hrvatske kulture. Tema njenog znanstvenog rada na doktorskim studijima je „Slika Mađara u publicističkim tekstovima i memoarskoj prozi Ma-

rije Jurić Zagorke”. I Silvestru Baliću i Lilli Trubić, znanstvenim suradnicima Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, jedan od mentora na doktorskim studijima je bio i jest dr. sc. Stjepan Blažetin. On pomno prati i usmjerava njihov znanstveni napredak.

Vjekoslav Blažetin je doktorand studija Znanosti o književnosti, teatrologije i dramatologije, filmologije, muzikologije i studija kulture. On je nositelj nagrade Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu „Franjo Marković”. Dobio ju je za svoj diplomski rad naslova „Slika Tita u popularnoj kulturi između 1948. i 1953. godine: komparativna analiza”. Tema i o Hrvatima u Mađarskoj.

Ovi se mladi ljudi u svom znanstvenom radu bave i istražuju prošlost, politiku, društveni i politički status Hrvata u Mađarskoj, povijest, jezik, sociolingvistiku, književnost, kulturu, školstvo, teatrologiju i štošta drugo iz života Hrvata u Mađarskoj. Istražuju i objavljuju, na više jezika, u svojim nastupima promiču pitanja važna za očuvanje

manjinskog identiteta. Ubaštinjavajući tako i problematizirajući, izlažući svoje teze i zaključke u okviru hrvatskog, mađarskog i europskog znanstvenog diskursa.

Uz spomenuta imena znam tek za još tri osobe koje trenutno studiraju na Sveučilištu u Zagrebu. Student pete godine kroatistike i informacijskih znanosti Danijel Blažetin, dobitnik je Rektorove nagrade Sveučilišta u Zagrebu u kategoriji Interdisciplinarna područja znanosti za 2020. godine. Cintia Páiger je studentica prve godine ekonomije, a Emma Poletto studentica prve godine psihologije. Svi troje su maturirali u Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krležje.

Mogućnosti studiranja u matičnoj zemlji postoje, samo se mladi pripadnici hrvatske zajednice nerado odlučuju za njih. Iako imaju i mogućnost stipendije. Neki i odu, ali napuste studij nakon nekoliko godina, započeto ne završe. Ovom kolumnom čestitam svima Vama koji ste nam osvijetlili i osvjetljavate obraz svojim odabirom, skromnošću, trudom, učenjem i znanjem.

Branka Pavić Blažetin

„U svom znanstvenom radu bave se i istražuju prošlost, politiku, društveni i politički status Hrvata u Mađarskoj, povijest, jezik, sociolingvistiku, književnost, kulturu, školstvo, teatrologiju i štošta drugo iz života Hrvata u Mađarskoj.”

Bivšem veleposlaniku Mađarske u Republici Hrvatskoj Zoltánu Józsefu Magyaru uručeno visoko odlikovanje Republike Hrvatske

Veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić 5. srpnja u rezidenciji Veleposlanstva bivšem veleposlaniku Mađarske u Republici Hrvatskoj i zamjeniku državnog tajnika Ministarstva vanjskih poslova i trgovine Zoltánu Józsefu Magyaru uručio je visoko odlikovanje Republike Hrvatske Red kneza Branimira s ogrlicom, kojeg je dodijelio predsjednik RH Zoran Milanović. Pored visokih predstavnika društveno-političkog života i hrvatske manjine u Mađarskoj svečanom činu nazočilo je i nekoliko članova diplomatskih predstavništava u Mađarskoj.

Red kneza Branimira s ogrlicom je odlikovanje Republike Hrvatske, koje zauzima sedmo mjesto u važnosnom redoslijedu. Red je ustanovljen 10. ožujka 1995. godine i dodjeljuje se dužnosnicima i djelatnicima tijela državne vlasti, čelnicima diplomatsko-konzularnih predstavništava i predstavništava međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj za osobite zasluge stečene u promicanju međunarodnog položaja i ugleda Republike Hrvatske i njezinih odnosa s drugim državama. Kako se navodi u obrazloženju, bivši veleposlanik Zoltán József Magyar posebno poznaje Hrvatsku, njezine ljude, gospodarstvo, kulturu i jezik, a može se reći i da je istinski prijatelj Hrvatske. Tijekom svog mandata u Zagrebu i Osijeku nije šte-

Hrvatski veleposlanik Mladen Andrić uručio je visoko odlikovanje RH bivšem veleposlaniku Zoltánu Józsefu Magyaru

József Magyar rođen je u Velikoj Kaniži, u gradu smještenom u blizini mađarsko-hrvatske granice. Studirao je na Sveučilištu u Pečuhu, a jedno vrijeme i na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Od 1993. godine zaposlen je u Ministarstvu vanjskih poslova Mađarske, od samog početka uključen je u hrvatske poslove. Od 1995. godine prvo je postavljen u Zagreb kao konzul i ataše za medije, ali je bio zadužen i za unutarnju politiku. Nakon četverogodišnjeg diplomatskog mandata u Hrvatskoj vratio se u Budimpeštu gdje je radio kao referent za Hrvatsku i druge zemlje bivše Jugoslavije. Između 2002. i 2006. obnašao je dužnost generalnog konzula u Osijeku, a od 2008. do 2012. zamjenika veleposlanika pri Veleposlanstvu Mađarske u Zagrebu. Nakon povratka u Ministarstvo vanjskih poslova i trgovine imenovan je voditeljem odjela za Srednju Europu. Sve mu je to unaprijed odredilo da bude imenovan mađarskim veleposlanikom u Hrvatskoj, gdje je boravio između 2015. i 2020., a po povratku u Budimpeštu promaknut je u dužnost zamjenika državnog tajnika za unapređenje europskih odnosa.

dio napore u promicanju dobrosusjedskih odnosa između dviju država i naroda, uključujući izvrsnu suradnju na polju zaštite prava nacionalnih manjina. Iz tog razloga predsjednik Republike Hrvatske Zoran Milanović veleposlaniku Zoltánu Józsefu Magyaru dodijelio je Red kneza Branimira. „To je najviše odličje koje Republika Hrvatska daje inozemnim diplomatima. Bivši veleposlanik Mađarske u Zagrebu i generalni konzul u Osijeku Zoltán József Magyar je među relativno rijetkim inozemnim diplomatima koji su zaslužili i dobili ovo odlikovanje za cjelokupnu svoju aktivnost“, izjavio nam je hrvatski veleposlanik Mladen Andrić, pridodavši kako je za vrijeme gospodina Magyaru počeo djelovati Mađarski kulturni institut u Zagrebu, a uspostavljen je i reciprocitet zajedničkih događanja, to jest sustav održavanja sličnih priredbi u obje zemlje. Kako nam je rekao bivši veleposlanik Mađarske u Republici Hrvatskoj i zamjenik državnog tajnika Ministarstva vanjskih poslova i trgovine Zoltán József Magyar, vrlo je počašćen visokim odlikovanjem Republike Hrvatske i smatra da je to priznanje njegovog diplomatskog rada, ujedno i karijere u Republici Hrvatskoj. „Bio sam zadužen za nesmetani početak rada Generalnog konzulata u Osijeku, ali nikad neću zaboraviti ni zajednički rad na pristupu Republike Hrvatske Europskoj uniji“, prisjetio se jednog dijela svog diplomatskog rada gospodin Magyar.

Kristina Goher

Uspješna državna matura u Krleži i HOŠIG-u

U skladu s Vladinom odlukom br. 167/2021. državna se matura od 9. travnja 2021. do lipnja 2021., u okolnostima izvanrednog stanja polagala prema različitim propisima koji su objavljeni u Službenom listu. Prema tome, uz nekoliko izuzetaka nisu održani usmeni i praktični ispiti državne mature. Usmeni ispiti su održani ukoliko je iz dotičnog predmeta propisan jedino usmeni ispit ili ako je tako odlučio stručni odbor, a provodila se i prijevremena državna matura. Ukoliko maturant iz bilo kojeg predmeta na pismenom ispitu srednjeg stupnja nije ostvario rezultat između 12% i 25% polagao se usmeni ispit. Ispiti iz tjelesnog odgoja održani su u praktičnoj formi, izuzev plivačkih disciplina i borilačkih vještina, koje su se smatrale rizičnima. Državna matura ni ove školske godine nije bila obvezna. U pečuškom Hrvatskom obrazovnom centru državnoj maturi 2020./21. školske godine ukupno je pristupilo 28 maturanata. Od toga 19 učenika 12. razreda i 8 polaznika 11. razreda, koji su polagali prijevremenu maturu. U budimpeštanskom HOŠIG-u državnoj maturi ukupno je pristupilo 26 maturanata, od čega je 20 polagalo redovnu, a pet gimnazijalaca prijevremenu maturu, dok je jedan učenik polagao popravni maturalni ispit.

Državna matura u HOŠIG-u

U budimpeštanskom Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i đlačkom domu na državnu maturu prijavilo se 25 kandidata, od toga 21 na redovne ispite i četiri na prijevremenu maturu. Pismeni ispit državne mature iz mađarskog jezika i književnosti na srednjem stupnju polagalo je njih 15, a mađarski jezik i književnost kao strani jezik pet učenika; srednji ispit iz povijesti na mađarskom jeziku polagala su dva učenika, na srednjem stupnju i hrvatskom jeziku njih 18, dok na višem stupnju na hrvatskom jeziku jedan maturant; matematiku na srednjem stupnju i mađarskom jeziku polagala su četiri maturanta, na srednjem stupnju i na hrvatskom jeziku 15 gimnazijalaca; engleski jezik na srednjem stupnju polagala su dva učenika, a na višem stupnju šest maturanata; hrvatski jezik i književnost na srednjem stupnju polagalo je sedam gimnazijalaca, na višem stupnju njih 13, dok hrvatski kao strani jezik jedan maturant; informatiku na srednjem stupnju i hrvatskom jeziku jedan maturant; tjelesni odgoj na višem stupnju i hrvatskom jeziku polagao je jedan maturant, dok na srednjem stupnju i hrvatskom jeziku njih pet; kemiju na višem stupnju i mađarskom jeziku polagao je jedan gimnazijalac, biologiju na višem stupnju i na mađarskom jeziku jedan maturant i narodopis također jedan gimnazijalac. Prijevremenu maturu iz engleskog jezika na višem stupnju polagala su četiri učenika. Maturanti su uvid u pismene maturalne radnje imali 31. svibnja i 1. lipnja. Završna svečanost održana je 22. lipnja u školskoj auli, kada je predsjednica maturalne komisije, nastavnica hrvatskog jezika i književnosti pečuškog Hrvatskog obrazovnog centra Miroslav Krleža Janja Živković-Mandić priopćila rezultate državne mature, predala pohvalnice i podijelila svjedodžbe maturantima. Prema rezultatima jezični ispit C1 iz hrvatskog jezika položili su Gabriela Anetić, Martin Bences, Kiara Rozman, Stella Simon, Milena Maja Šindik, Klara Soja i Mea Marija Varga, dok su jezični ispit B2 iz hrvatskog jezika stekli Szofi Balázs, Vegim Muhadri, Márk Németh, Réka Adrienn Ribarics, Emre Sancaktar i Maja Jázmin Tóth.

Jezični ispit B2 iz engleskog jezika stekli su Gabriela Anetić, Vegim Muhadri, Márk Németh, Kamilla Pintér, Kiara Rozman, Emre Sancaktar, Stella Simon, Milena Maja Šindik i Mea Marija Varga, jezični ispit B1 iz engleskog jezika Szofi Balázs, Alexandra Vivien Nagy i Klara Soja. Prema odluci maturalnog odbora dobitnici opće pohvale su Kiara Rozman i Martin Bences, a pohvalu iz matematike dobio je Márk Németh, iz hrvatskog jezika i književnosti Milena Maja Šindik, iz mađarskog jezika i književnosti Botond Vidák, Kiara Rozman i Martin Bences, iz engleskog jezika Emre Sancaktar, Kiara Rozman i Kamilla Pintér, a iz tjelesnog odgoja Klara Soja.

Matura u Obrazovnom centru Miroslava Krleža

12. razred – imenik učenika: 2016./2017. – 2021.

Emília Bányai, István Albert Barna, Andrea Bata, Klaudia Béndek, Deján Bolyos, Botond Milán Busi, Antónia Cseke, Kata Egri, Réka Dorina Fekete, Vivien Mária Gács, Jázmin Gyöngyös, Dorka Kiss, Marietta Kustra, Vanja Lazić, Milán Mihalovics, Tibor Nagyvárad, Milica Popović, Kata Radák, Ilina Selcova, Maja Škrilin, Angyalka Sztázics i Fanni Andrea Takács.

Od 22 učenika 12. razreda troje ih nije pristupilo maturi, Deján Bolyos, Milica Popović i Ilina Selcova. Kako nam je rekla razrednica 12. razreda Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže Ágnes Siklósi, ovogodišnjim je maturantima vrijeme pandemije uveliko poremetilo učenje. Od studenoga 2020. srednjoškolci u Mađarskoj su bili izvan školskih klupa. Sudionici nastave na daljinu.

„Ovo je moja prva generacija, prvi gimnazijski razred koji sam kao razrednica vodila četiri godine“, rekla mi je profesorica Siklósi. Teško je i zamisliti kako smo sve prebrodili u protekle skoro dvije godine, ali smo uspjeli, što dokazuju i rezultati mature. Od 22 učenika njih 18 je maturiralo. Naime, nekolicina učenika iz Srbije i Hrvatske nisu pristupili maturi iz mađarskog jezika. Iako su se mnogi bojali mature iz hrvatskoga jezika i književnosti, ostvarili su dobre rezultate, stekavši srednji ili viši stupanj jezičnoga ispita iz hrvatskoga jezika. U Hrvatskog gimnaziji Miroslava Krleže državnoj maturi 2020./21. školske godine ukupno je pristupilo 28 maturanata. Od tog broja 19 učenika 12. razreda, 8 učenika 11. razreda koji su polagali prijevremenu maturu te jedan učenik, prošlogodišnji maturant, koji je želio pristupiti popravnoj maturi, ali se nije pojavio na ispitu. Maturi iz mađarskog jezika i književnosti na srednjem stupnju pristupilo je 18 učenika, a na višem stupnju jedan učenik. Maturi iz matematike na srednjem stupnju pristupilo je 19 učenika od čega su dvoje polagali maturu na hrvatskom jeziku. Maturi iz povijesti na srednjem stupnju pristupilo je 19 učenika, povijest se polaže na hrvatskom jeziku. Maturi iz hrvatskoga jezika i književnosti na višem stupnju pristupilo je 19 učenika, a na srednjem stupnju jedan učenik. Maturi iz narodopisa na srednjem stupnju pristupilo je 16 učenika. Jedan pristupnik polagao je maturu iz kemije na višem stupnju, na mađarskom jeziku. Dvoje pristupnika polagalo je maturu iz biologije na mađarskom jeziku, jedan na višem stupnju i jedan na srednjem stupnju. Maturi iz engleskog jezika višeg stupnja pristupilo je 14, a srednjeg stupnja 5 učenika. Temeljem rezultata postignutog na maturi iz hrvatskog jezika i književnosti visoki stupanj jezičnog ispita dobilo je 8 učenika, a srednji stupanj jezičnog ispita 10 učenika.

Usmenu su maturu iz matematike polagali oni učenici (ukupno 5 učenika) koji nisu ostvarili minimalne zahtjeve na pismenom dijelu mature iz matematike (troje njih) i dvoje učenika koji su maturirali iz tjelesnog odgoja na hrvatskom jeziku (samo usmena matura).

Maturalne svjedodžbe uz ocjenu ovogodišnjih rezultata, 21. lipnja maturantima je dodijelila predsjednica ovogodišnje mature na srednjem stupnju, dr. sc. Timea Bockovac. Pohvaljeni su oni učenici koji su na maturalnom ispitu višeg ili srednjega stupnja postigli iznad 90% bodova. To je troje učenika iz hrvatskoga jezika i književnosti, dvoje učenika iz mađarskog jezika i književnosti i šestoro učenika iz engleskoga jezika. Općenito, rekla nam je, to je po uspješnosti jedna „osrednja matura s prosječnim rezultatima“. Pohvalu su dobili maturanti koji su ostvarili 90% zahtjeva maturalnog ispita. Tako su pohvalu iz narodopisa dobili Kata Egri, Vivien Gács i Dorka Kiss. Pohvalu iz hrvatskoga jezika i književnosti dobila je Maja Škrilin, pohvalu iz tjelesnoga odgoja

Kata Radák, pohvalu iz mađarskog jezika i književnosti Angyalka Sztázics, dok je pohvalu iz engleskog jezika dobio Leon Gerenčir.

Završna svečanost opraštanja maturanata od škole održana je 25. lipnja.

Obraćajući se mladim ljudima v.d. ravnateljica Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže Rita Magyar između ostaloga je rekla: „Vi ste 35. generacija pečuške Hrvatske gimnazije, a maturirali ste u školskoj godini u kojoj je preminuo naš ravnatelj Gábor Győrvári. Teška je godina iz svih nas. Ali danas smo ipak zajedno. Vi ste bez sumnje posebni ako Vas usporedimo sa svim prethodnih generacijama, i to „posebno“ sad nije samo retorički element. Prosječan gimnazijalac je prije Vas proveo 4 godine u školskim klopama, Vama se to smanjilo na 3. A trebali ste udovoljiti istim zahtjevima kao generacije prije Vas. Posebni ste, jer ste u tome uspjeli. Bojali smo se hoćete li moći svladati gradivo i velika nam je olakšica što Vaši maturalni rezultati ni za dlaku nisu slabiji zbog izvanrednih uvjeta. Sigurna sam da ste u ovoj situaciji puno toga naučili o životu, o fleksibilnosti i da ćete se i kasnije lako prilagođavati promijenjenim prilikama. Vi ste bez kukanja, bez pritužbe na poznato loše uvjete jednostavno radili što ste mogli i potrudili se da to bude najbolje što je moguće. Lišeni ste bili mnogih zajedničkih doživljaja, izleta, predaje maturalnih vrpca, maturalca, i red bi se još mogao nastaviti.... Mi danas slavimo. Slavimo Vas, Vašu istrajnost, slavimo mladost, slavimo pobjedu, slavimo život! Uživajte u slavlju, ponesite sa sobom ugođaj ponosa, ne zaboravite na nas, na alma mater, na svoje korijene, koristite hrvatski jezik, svejedno kamo Vas život vodi. Iskreno se nadamo da ćete biti dio hrvatske zajednice i da ćemo neke od Vas za nekoliko godina moći pozdraviti i kao kolege ili roditelje! Ne dajte se nikad, neka Vas prati sreća!“

Potom je v.d. ravnateljica Rita Magyar dodijelila diplome i plakete najboljima. Angyalka Sztázics dobila je Krležinu nagradu za 12 godišnje školovanje u obrazovnom centru Miroslava Krleže te diplomu za zalaganje na polju kulture, sporta i učenja. Kata Egri, Marietta Kustra, Dorina Fekete, Tibor Nagyvárad i Albert Barna su dobili diplomu za kulturni rad i marljivo učenje te spomen-plaketu za zalaganje na polju kulture. Maturantica Maja Škrilin dobila je diplomu i pohvalu za postignute dobre maturalne rezultate iz hrvatskoga jezika i književnosti.

Kristina Goher & Branka Pavić Blažetin

Dvanaest godina Plesnog kruga Šugavica u Baji

Plesni krug Šugavica je 9. srpnja, u povodu 12. godišnjice osnutka, odnosno postojanja priredio rođendansku zabavu. Godišnjica utemeljenja bila je u svibnju ove godine, ali je zbog epidemiološke situacije odgođena. Sve je počelo prije dvanaest godina, kada su u auli ondašnjeg Prosvjetnog centra na Dolnjaku počela okupljanja na redovitim plesačnicama petkom. U početku ih je bilo 20-25, a tijekom sljedećih godina društvo je poraslo na 50-60 redovitih sudionika. Prije šest godina postali su registrirana udruga, što su smatrali važnim zbog mogućnosti sudjelovanja na raznim natječajima. Za predsjednicu je izabrana Judit Siska Keglevich, a za dopredsjednika József Szigečsán, pokretač i glavni organizator plesačnica. U međuvremenu je ostvareno i nekoliko većih programa, a od samih početaka plešu hrvatske, među njima posebno bunjevačke, ali i srpske te makedonske plesove. Među stalnim sudionicima redovitih tjednih plesačnica ima raznih dobnih skupina, od najmlađih do najstarijih. Mnogi dolaze sami, radije plešu kolo, jer u kolu mogu svi plesati zajedno. Osim

spomenutih plesova bilo je i posebnih plesačnica kada su ugstili grčke, francuske ili mađarske instruktore. Zahvaljujući potporama ostvarenim na natječajima često su organizirali plesačnice uz živu glazbu, te su im u proteklih dvanaest godina svirali orkestri Danubia, Zabavna industrija, Čabar, Sel ili pak Zant-howerkli. Na plesačnicama se znalo okupiti i 100-120 ljudi.

Kako je to svake godine, i ove godine su priredili rođendansku zabavu koja je održana u Clubu Malom u Baji. Za dobro raspoloženje pobrinuo se dušnočki orkestar Zabavna industrija, a zaba-

va je potrajala do zore. Okupljene je pozdravio i parlamentarni zastupnik bajskeg okruga Róbert Zsigó koji je naglasio važnost raznolike tradicije ovoga kraja. Jubileju je nazočila i bajska gradonačelnica Klára Nyirati. Kako saznajemo, na prijedlog bajske gradonačelnice dopredsjednik József Szigečsán primit će nagradu za razvoj društvenog zajedništva Bačko-kiškunske županijske samouprave, koja će mu biti uručena u rujnu na svečanoj županijskoj Skupštini u Kiskőrösu. S.B.

SANTOVO

Državna udruga šokačkih Hrvata u sljedećem ljetnom i jesenskom razdoblju organizira nekoliko programa. Tako je 17. srpnja sudjelovala na Danu sela Santova kuhanjem paprikaša uz druženje članstva. Slijedi Hrvatski malonogometni turnir, koji će se održati 31. srpnja s početkom u 11 sati na sportskom igralištu Hrvatske škole. Priredba završava balom na kojem će u mjesnoj Čajani (Tea ház) goste zabavljati orkestar „Podravka“ iz Martinaca. Priredba će se ostvariti uz financijsku podršku Hrvatske samouprave Santova. Dana 4. rujna, istovremeno s Hrvatskim hodočašćem bačkih Hrvata na santovačku Vodicu, Udruga organizira festival „Pjesmarica fest II“, u okviru kojeg će se predstaviti tamburaški sastav „Koprive“ iz Petrovog Sela. Dana 10. rujna saziva se godišnja, ove godine izbor na skupština Državnog udruženja šokačkih Hrvata, na kojoj će se birati novo rukovodstvo udruge. U suorganizaciji s Hrvatskom samoupravom tog dana priredit će se i zabava uz tamburaše. S.B.

Aktivnosti Hrvatske samouprave Pečuha

U skladu s epidemiološkim mjerama djelovala je i djeluje i Hrvatska samouprava grada Pečuha. Prema Vladinoj uredbi za vrijeme izvanrednog stanja na snazi su bili posebni propisi koji su među ostalim uređivali rad narodnosnih samouprava. U skladu s tim i sve odluke vezane uz djelovanje narodnosnih samouprava bile su u nadležnosti predsjednika istih. Tako i Hrvatske samouprave Pečuha, rekao nam je predsjednik dr. Stjepan Blažetin. Tako je to od početka studenoga 2020. godine. Hrvatska samouprava Pečuha u takvoj situaciji postupala je prema odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju br. CXXVIII. iz 2011. godine te Zakona o narodnostima br. CLXXIX. iz 2011. godine, prema kojima ovlasti odlučivanja prelaze na predsjednika samouprave. Od 15. lipnja 2021. već se mogu održavati sjednice samouprave.

U Pečuhu po zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine živi oko 7% pripadnika hrvatske narodnosti od ukupnog broja Hrvata u Mađarskoj. Skoro četvrtina Hrvata u Mađarskoj živi u Baranjskoj županiji, od čega nešto više od jedne trećine u gradu Pečuhu. Pečuh je grad u kojem sjedište imaju brojne ustanove u održavanju Hrvatske državne samouprave: Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krleže, Hrvatski klub Augusta Šenoae, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj, poduzeće Hrvatsko kazalište. A brojne su i one ustanove koje imaju sjedište u Budimpešti, ali djeluju u pečuškim podružnicama smještenim u Hrvatskoj kući u Pečuhu. Tako Ured HDS-a, Kulturno-prosvjetni centar i odmaralište Hrvata u Mađarskoj, Hrvatski pedagoški i metodički centar. Uz rečeno tu su i organizacije i institucije koje imaju i hrvatski karakter, ali su izvan sustava HDS-ove kulturne autonomije. Hrvatska samouprava Pečuha nema instituciju ili poduzeće u svom održavanju.

288 (62,75%) građana Pečuha od upisanog broja u hrvatski birački popis (njih 459) 2019. godine dalo je svoj glas i izabralo peteročlano zastupničko tijelo Hrvatske samouprave Pečuha, čiji je predsjednik dr. sc. Stjepan Blažetin, a zastupnici Ivan Gugan, Blaško Bošnjak, Jozo Hari i Marica Dudás Gyöngyös.

Hrvatska samouprava Pečuha 2020. godine gospodarila je s proračunom od 17 429 670 milijuna forinti. I predsjednik i zastupnici svoj mandat obavljaju bez naknade, u društvenom radu, tek imaju plaćenog knjigovođu. Niz zadataka i projekata je u tijeku i njih treba obaviti. Tu nam je veliki prekogranični projekt u kojem je partner naša samouprava, rekao nam je Stjepan Blažetin, u kojem zapošljavamo i dva djelatnika za vrijeme trajanja projekta. Radi se o projektu „Manjine kao mostovi između zajednica“, financiranog kroz Program prekogranične suradnje Mađarska-Hrvatska 2014.-2020. Projekt koji je počeo 1. rujna 2020. i traje ukupno 16 mjeseci, a njegova ukupna vrijednost iznosi 199 202,00 EUR. Neke od planiranih projektnih aktivnosti uključuju umrežavanje dionika u turizmu i civilnom sektoru s dvije strane granice kroz organizaciju dijaloga na temu suradnje medija, turističkih dionika, institucija i kulturnih ustanova, izradu baze podataka medija, kulturnih ustanova i turističkih dionika u prekograničnom području te razvoj mobilne aplikacije za pregled turističkih događanja u prekograničnom području, uspostavu sustava podrške dionicima na terenu od strane manjinskih

Na pečuškom kermezu

zajednica te suorganizaciju društvenih i kulturnih događanja. Sređena je i pozadina djelovanja zaklade koju je Hrvatska samouprava grada Pečuha utemeljila 1999. godine pod nazivom Javna zaklada za hrvatski odgoj i obrazovanje u Pečuhu. Izabrani su novi članovi Upravnog vijeća i Nadzornog odbora. Svake godine samouprava kao osnivač uplaćuje značajnu potporu za rad i ciljeve Zaklade. „Želimo imati iscrpniji uvod u godišnji rad Zaklade i način na koji djeluje shodno zacrtanim ciljevima. Naime, pokazalo se kako neke stvari trebamo staviti na nove temelje. I ove smo školske godine već u dva navrata raspisali natječaj za srednjoškolsku stipendiju i dodijeli stipendije za prvo polugodište“, rekao je Stjepan Blažetin. Na račun HDS-a Hrvatska samouprava Pečuha je uplatila 500 000 tisuća forinti za područja nastradala potresom u Sisačko-moslavačkoj županiji. Imaju izvrsnu suradnju s gradom Pečuhom, koji osigurava i godišnju potporu do milijun forinti i osoblje za financijske i druge zadaće. Predsjednik Stjepan Blažetin je i član Narodnosnog savjeta grada Pečuha, na čiju je inicijativu grad Pečuh znatnim sredstvima (dva milijuna forinti) pomogao gradu Zagrebu u proljeće 2020. godine nakon razornog potresa. Ovih je mjeseci u prizemlju gradske kuće uređena prostorija čiji je glavni ulaz s Trga Széchenyi. Bit će to administrativno i ino središte i sjedište narodnosnih samouprava grada Pečuha pa tako i Hrvatske samouprave. Sa svom potrebnom infrastrukturom, uredom, klubom i izložbenim prostorom. Ovih se dana obavljaju pripreme za blagdan Snježne Gospe, vjersko okupljanje i proštenje pečuške hrvatske zajednice te priredbu „Kobasijada“, čiji je suorganizator Hrvatska samouprava Pečuha.

Branka Pavić Blažetin

Spomen-ploča na zidu kozarske crkvice

Na blagdan svetog Ivana Krstitelja 26. lipnja u kozarskoj crkvisi svetu misu služio je pečuški biskup László Felföldi uz domaćeg župnika Norberta Nagya.

Nakon svete mise otkrivena je spomen-ploča na zidu crkvice u povodu 285. godišnjice utemeljenja crkvice u Kozaru. Spomen-ploču postavili su mjesna samouprava Kozara te Hrvatska samouprava Kozara i Njemačka samouprava Kozara.

Život kozarskih Hrvata je stoljećima bio vezan uz crkvu i vjeru. Kapelicu koja dominira na brijegu nedaleko od središta sela iz 1730-tih godina sagradila je veleposjednička obitelj Banna. U Kozaru nije bilo bogatih veleposjednika koji bi sagradili crkvu i mogli je uzdržavati. Nakon demokratskih promjena kozarska zajednica pokazala je želju za gradnjom crkve, ali nisu uspjeli, nedostajalo

Crkva u Kozaru stara je skoro tristo godina

FOTO: ARNOLD HARASZTOVICS

U spomenutoj župi tijekom proteklih stoljeća službovao je veliki broj svećenika, od njih mnogi hrvatskoga porijekla, koji su mise služili na hrvatskom jeziku. Pri župi je djelovala jaka kozarska crkvena zajednica koja je sve do poslijeratnih godina nakon Drugog svjetskog rata čuvala i borila se sačuvati stečena crkvena prava. Mjesečno jedanput u mjesnoj crkvi (kapelici) imaju svetu misu na mađarskom jeziku i tri puta liturgiju (nedjeljom). U crkvi nema nikakvih crkvenih obreda na hrvatskom jeziku, niti se pjeva na misi. Godišnje jedanput u organizaciji Hrvatske samouprave Kozara, utemeljene 2006. godine, u suglasnosti s biskupijom i mjesnom župnikom služi se misa na hrvatskom jeziku. Kapelica u Kozaru posvećena je svetom Vendelinu. Šokački kermez slavi se na Ivanje, 24. lipnja. Švapski crkveni god je uz blagdan Ivana Kapistranskog, piše u monografiji

o Kozaru „Oj, Kozaru, ti selo na brijegu...“ urednica monografije Branka Pavić Blažetin

Branka Pavić Blažetin

Polaganje vijenaca kod spomen-ploče

je podrške biskupije, novaca i milodara, u samom mjestu nije pokazano dovoljno volje... Kozar je u godinama Drugoga svjetskog rata imao oko tisuću stanovnika, a pripadao je župi Bogád.

Pečuški biskup László Felföldi u društvu domaćina

Trenutak za pjesmu

Zemlja u jeziku

Imam zemlju u jeziku. Jezik u zemlji.
 Zemlju nad jamama, jezik pun jama.
 Imam Mosor i Velebit od lubanja.
 Imam mjedeni Mjesec. Imam medeno Sunce.
 Iz lubanje, iz jezika izade.
 U lubanju, u jezik, zađe.
 Po Mosoru čuvam koze. Po Velebitu vukove.
 U lubanje sadim smokve. Po jeziku sijem pšenicu.
 U očnim dupljama držim pčele.
 Jako je moje vino. Sladak je moj kruh.
 Gust je med i bistar vosak iz mojih ulišta.
 Nebo mi je u ponorima, a u nebesima zemlja.
 Jednako volim nebo i zemlju.
 I sve što gmiže i hoda, leti i pliva.
 Lisicama i lasicama
 kujem krv.
 Kopcima oštrim kljun.
 Vukovi kod mene školuju glas.
 Čovječja ribica u mom oku uči da pliva.
 Imam zemlju u jeziku. Imam jezik u zemlji.
 Ne mogu iskopati zemlju iz jezika.
 Ne mogu iščupati jezik iz zemlje.

Petar Gudelj

Predstavljen projekt „Hrvatska, vaša sigurna destinacija!”

Predstavništvo Hrvatske turističke zajednice u Mađarskoj u srijedu, 29. lipnja u hotelu Aria održalo je konferenciju za medije na kojoj su predstavljene aktualne mjere u Hrvatskoj, uvjeti prelaska granice, projekt „Safe Stay in Croatia”, „Hrvatska vaša sigurna destinacija!”, te dosadašnji turistički rezultati. „Higgyetek nekem, ott voltam” – naziv je ovogodišnje marketinške kampanje, koja je također predstavljena kroz kratki promotivni film. Program je vodila i kratku priču „Dráma Voscában” Sándora Máraiija čitala scenska umjetnica Čarna Kršul. Okupljene je pozdravio veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić. Nakon službenog dijela programa okupljeni su degustirali hrvatska vina uvoznika Pannon Borbolt iz Pečuha.

Stavljanjem Mađarske na zelenu kartu ECDC-a (European Centre for Disease Prevention and Control) putovanja mađarskih državljana moguća su u istim uvjetima kao i prije pandemije - samo s osobnim dokumentima i bez dodatnih ograničenja. Uredbom Vlade Mađarske od 23. lipnja ukinuta su sva ograničenja za ulazak u Mađarsku iz Republike Hrvatske, tako da je i povratak mađarskih državljana iz Hrvatske (osim u slučaju dolaska avionom) isti kao u uvjetima prije pandemije – bez dodatnih ograničenja, obaveze karantene ili predočenja testova/potvrde o cijepljenju. Kako je rekla direktorica predstavništva Hrvatske turističke zajednice u Mađarskoj Ivana Herceg, prema podacima sustava E-visitor u prvoj polovici 2021. godine Hrvatsku je ukupno posjetilo nešto više od 54 000 mađarskih turista, koji su ukupno ostvarili nešto više od 230 000 noćenja. U usporedbi s istim razdobljem prošle godine, to predstavlja rast od gotovo 90% u dolascima i 105% u noćenjima. Sve primorske županije ostvarile su rast dolazaka i noćenja mađarskih turista, a najveći

Ivana Herceg, Gábor Molnár, Róbert Bárány i Bence Élő

Foto: HTZ

Dio okupljenih

rast ostvaren je u Istarskoj županiji, gdje je broj dolazaka veći za 150%, a broj noćenja veći za 165% u odnosu na prvu polovicu prošle godine. Destinacije s najvećim brojem ostvarenih noćenja su Rovinj, Vir, Crikvenica, Opatija, Poreč...

U sklopu događaja predstavništvo HTZ-a dodijelilo je nagrade „Zlatna penkala” mađarskim novinarima koji su tijekom 2020. godine objavili zapažene članke o Hrvatskoj. Priznanja su dobili za članak na portalu Femcafe.hu Melinda Lakatos, za reportaže na M2Petőfi TV Márton Pató i Zsolt Kupec, u kategoriji influencera za objave na Instagram stranici toppdorina Dorina Toppler i za objavu na blogu „Fifty pair of shoes” Vivien Nagy. Na svečanoj dodjeli nagrada i studijskog putovanja u Istru sudjelovali su Bence Élő – finalist u kategoriji influencera za objave na društvenim mrežama „Élj Határok Nélkül” te Róbert Bárány i Gábor Molnár, finalisti u kategoriji TV reportaža za priloge o manje pozna-

tim hrvatskim destinacijama pod nazivom „Croatia-Off the beaten track”, prikazanoj u programu OZONE TV-a. Potom je Róbert Bárány održao kratku prezentaciju boravka u Istri, tijekom kojeg je snimljen novi materijal o Hrvatskoj, koji će uskoro također biti prikazan u programu OZONE TV-a. Budimpešta i Zadar ovog će ljeta, po prvi puta u povijesti, biti povezane avio linijom (Ryan Air) dva puta tjedno. Druga nova mogućnost odlaska u Hrvatsku je željeznička linija (Regio Jet) između Budimpešte i Rijeke/Splita, koja će u ljetnim mjesecima prometovati svakodnevno. Okupljenima se kratko obratio i veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladen Andrić.

Nakon službenog dijela programa prisutni su degustirali hrvatska vina uvoznika Pannon Borbolt iz Pečuha.

Kristina Goher

Bogatstvo...

Jutro na Visu

Opraštanje HOŠIG-ovih maturanata

U auli budimpeštanskog Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đučkog doma 22. lipnja priređena je oproštajna svečanost maturanata. Prigodni program su osmislili i priredili polaznici 11. razreda na čelu s razrednicom Zoricom Kaczeus i maturanti na čelu s razrednikom Zoranom Marijanovićem. U sklopu svečanosti dodijeljene su poklon knjige, spomenice i titula „Doživotni član budimpeštanske Hrvatske škole“.

Tog užarenog lipanjskog dana od svoje škole opraštala se generacija 2016./17.-2021. godine, Gabriela Anetić, Szofi Balázs, Martin Bences, Renáta Bóna, Gergely Bus, Vegim Muhadri, Alexandra Vivien Nagy, Márk Németh, Kamilla Pintér, Réka Adrienn Ribarics, Kiara Rozman, Emre Sancaktar, Stella Simon, Milena Maja Šindik, Klara Šoja, Milán So-

Réka Ribarics, Martin Bences i Maja Šindik

Vezivanje generacijske vrpce

kác, Dénes Szabados, Maja Jázmin Tóth, Marija Mea Varga i Botond Vidák. Neki od njih su članovi HOŠIG-ove obitelji bili već od vrtića, a drugi od pripremnog razreda. Svečanost je stihovima pjesme Antuna Branka Šimića „Opomena“ otvorio gimnazijalac 11. razreda László Szántó, a iz Sarajeva se javila učenica 11. razreda Lena Vajnberger, koja je u ime svojih vršnjaka pročitala prigodni govor na hrvatskom jeziku. „Poznati ste, među nama mlađima, kao velike šaljivdžije, ali i kao jedna velika obitelj, koja uvijek pruža podršku. Neki od vas borave u đučkom domu i mogli su se uzajamno upoznati, što je, kao u obitelji, bilo protkano težim i lakšim situacijama, što vas je sigurno na poseban način povezalno i neće se zaboraviti. Škola će vas pamtititi po vašoj aktivnosti na različitim priredbama, natjecanjima i događajima. Stoga sam i sretna i tužna što nas napuštate, ali to je život, koji uvijek ide naprijed“, poručila je Lena maturantima. Nakon pjesme „Zabranjeno je...“ Pabla Nerude u interpretaciji Stefana Bundala iz Zrenjanina svečani govor održala je ravnateljica Ana Gojtan. „Put kao simbol sastavni je dio našega života, svijeta legendi i

bajki. Prema nekim vjerovanjima put duša je Mliječna staza koja povezuje nebo i zemlju. Prema velikim religijama put nas vodi ka prosvjetljenju. Krivudav je put čovjeka podložnog grijehu, dok je izabranikov put ravan. Prvobitno put simbolizira sam život. Jednog ćete dana saznati da putovi imaju svoj smisao i cilj i vode nas nekamo. Ali ćete to shvatiti u posljednji tren, neposredno uoči samoga cilja“, rekla je među ostalim ravnateljica Gojtan. Uslijedili su možda najuzvišeniji trenuci prigode, dodjela poklon knjiga, pohvala i titule „Doživotni član budimpeštanske Hrvatske škole“. Pohvalu ravnatelja za kulturni rad dobili su Maja Jázmin Tóth, Kiara Rozman, Renáta Bóna, Emre Sancaktar, Vegim Muhadri i Gergely Bús, a pohvala ravnatelja za odličan uspjeh u učenju i primjerno vladanje dodijeljena je Klari Šoji. Grupi doživotnih Hošigovaca pridružili su se Réka Ribarics, Maja Milena Šindik i Martin Bences. U ime svečara govor na hrvatskom pročitao je Vegim Muhadri, a na mađarskom jeziku Maja Jázmin Tóth. Na kraju svečanosti nastavljen je tradicija vezivanja generacijske vrpce na školsku zastavu i izvođenja oproštajne pjesme od

strane mlađih gimnazijalaca. Skupina polaznika 11. razreda, uz glazbenu pratnju bivših Hošigovaca otpjevala je popularnu pjesmu „La musica di notte“.

Četvero maturanta svoju daljnju naobrazbu nastavlja na visokim učilištima u Hrvatskoj, jedan maturant u Italiji, dok će ostali školovanje nastaviti na mađarskim fakultetima ili u stručnim školama. Dragi maturanti, neka vaš put prate sreća i uspjeh!

Kristina Goher

Maturanti u društvu ravnateljice Ane Gojtan i razrednika Zorana Marijanovića

Šopronski Hrvati za lanjskom pauzom ponovo svečevali

Hrvatski dan u skromnijem formatu

Hrvatska samouprava grada Šoprona i Šopronsko hrvatsko društvo su 27. junija, u nedilju, za jednogodišnju pauzu, ponovo pozvali na Hrvatski dan, u skromnijem formatu. Dopodne je u Rejpal-hiži predstavljeno izdanje PanonIQma, pod naslovom Regionalne studije XIII., kot svenek i ovput, na već jeziki. U knjigi se različiti autori bavu i s povijesnim događajima pred stovimi ljeti, s obnavljanjima i restauracijama koljnofskih piljev ter i s putovanjima Po staza naših starih. Otpodne je tradicionalno započeto s hrvatskom mašom ku su muzički sprohadjali Koljnofski tamburaši, a služio ju je farnik dr. Anton Kolić, u crikvi sv. Mihovila. Glavni celebrant, poštovani i veliki prijatelj Gradišćanskih Hrvatov s onkraj granic, pri prodiki svojoj je zapitao vjernike, kolikokrat su se Bogu zahvalili za prijete dare i milosti, kolikokrat su se molitvom obrnuli Majki Božjoj u svakidašnjem pašćenju. Naglasio je da ne smu biti nemarni, sramežljivi ni onda, kad je tribi hvalu dati Bogu Svemogućemu. Potom su nazočni prošli pred Rejpal-hižu, do sjedišća šopronskih Hrvatov, pogledati izložbu pod vedrim nebom i dalje slušati tamburaše

Koljnofski tamburaši pred crikvom sv. Mihovila

Vjerniki iz Koljnofa

Časni gosti na priredbi: sliva dr. Herbert Gassner, Franjo Grubić, Maja Rosenzweig Bajić i dr. Mladen Andrić

ter uživati u folklornom programu 8. razreda koljnofske Dvojezične škole Mihovila Nakovića. U okviru izložbe „Po staza naših starih“ je skrbnik programa i ideje za veći putovanje, dr. Franjo Pajrić, najavio detalje misije, ka se razlikuje od prethodnih karavanov i po broju diozimateljev, a i po programu.

Priredbu i skupaspravne Hrvate u Šopronu su svojom nazočnošću počastili dr. Mladen Andrić, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti i Maja Rosenzweig Bajić savjetnik, kot i hrvatski poglavar Koljnofa, Franjo Grubić.

Tiho

Kup podravskih ribiča 2021.

Hrvatska samouprava Šomođske županije u subotu, 19. lipnja 2021. godine s početkom u 6:00 sati priredila je tradicionalno godišnje natjecanje u ribolovu. Ovogodišnji „Kup podravskih ribiča“ održan je na ribnjaku „Domolos“ kod Sigeta. Domaćin priredbe ove je godine bila Ribolovna udruga „Domolos-Zsibót“. Nakon dobrodošlice i otvorenja kod ribočuvarske kuće započelo je natjecanje koje je trajalo od 7:00 do 12:00 sati, nakon čega je uslijedila objava konačnih rezultata, uručenje nagrada i zajednički ručak sudionika.

Foto: NOEM SZILÁGYI

Nagrade su u ime organizatora uručili Klara Kovač, Pavo Kovač i Béla Szilágyi

U natjecanju su sudjelovale dvadeset i tri dvočlane ekipe; Križevci, Kormorani (JGD), Daranj I. Daranj II., JGD tim, Seoska, Šeljinski pijanci, Dombol I., Dombol II., Csipet-csapat (Izvar), Izvarske cure, Barča, Podravina, ŠU Zrinski, Bojevo, Rasinja, Potonjski basači, 2 Batine, Novo Selo I., Novo Selo II., Novo Selo III., HNS Lukovišće, Mi Hrvati – Martince.

Prvo mjesto osvojila je ekipa Daranj II. u sastavu Béla Darók i Attila Szári. Oni su ulovili 8,5 kilograma ribe. Drugo mjesto pri-

palo je ekipi Hrvatska narodna samouprava Lukovišće u sastavu Zoltán Hajdú, Árpád Orsós s 4,85 kilograma ulovljene ribe, a treće mjesto ekipi Daranj I. u sastavu József Kárász i László Rácz, s ulovljenih 3,95 kilograma ribe.

Nagradu za najveću ribu osvojio je Attila Szári iz Daranja, nagradu za ulovljenu najmanju ribu Ambruš Sigečan iz Martinača, dok je nagradu za najviše ulovljenih riba (broj riba) dobio također Ambruš Sigečan iz Martinača. *Branka Pavić Blažetin*

Lukovišće

U sklopu svečanosti zatvaranja školske godine 2020./2021. 15. lipnja u lukoviškoj školi osnivačica spomenice Joku Bunjevac, udovica pokojnog ravnatelja lukoviške škole Ruža Bunjevac predala je ovogodišnju spomenicu s novčanom nagradom učenici 7. razreda Frideriki Hajós. Spomenica je osnovana u spomen bivšeg ravnatelja Osnovne škole u Lukovišću profesora Joku Bunjevca, a na temelju zajedničke odluke radne zajednice za hrvatski jezik i književnost u lukoviškoj školi ona je ove godine dodijeljena Frideriki Hajós iz Novoga Sela. Friderika je marljiva i aktivna na polju očuvanja hrvatskog jezika, kulture i tradicija, uvijek spremna za rad, bilo da se radi o natjecanjima iz hrvatskoga jezika ili natjecanjima Croatiade ili kazivanju stihova, kako na školskoj tako županijskoj i državnoj razini, rekla nam njena nastavnica hrvatskoga jezika i književnosti Biserka Brantner. Nagradu za njen rad u području hrvatskog folklor, književnosti i kulture uručila joj je utemeljiteljica nagrade Ruža Bunjevac. *(bpb)*

Poštovani profesori, roditelji i učenici!

Mi danas ponosno stojimo ovdje i s čuđenjem se gledamo, kako smo uopće dospjeli do kraja gimnazijskog školovanja, koje kao da smo započeli tek jučer. Nakon brojnih dana provedenih odvojeno, teže je sakupiti riječi kojima bih opisala naše sjajne četiri, a nekima i pet gimnazijskih godina. Iako posljednje mjeseci nismo proveli u školskoj zgradi, ipak mislim da svi već osjećaju prazninu u ovoj školi bez nas i da će svima faliti zabava kojoj smo mi pridonijeli na hodnicima.

Profesorima, koji su nas trpili i u našim najgorim danima dugujemo zahvalnost, no s njima su nam sati istodobno bili puni smijeha i ludih uspomena. Hvala Vam što ste nam se trudili objasniti zašto „k“ prelazi u „g“ i kako naručiti pohano meso s rižom na hrvatskom, kada koristimo faktore umjesto vektore, da je Ladislav na mađarskome László, a Vladislav Ulászló, da na engleskom velvet znači novčanik, te da je Claudius žensko ime. Sada već znamo da je jednoga dana na Newtona pala jedna jabuka i da je prema nekima Pečuh veći od Zagreba. Hvala Vam što smo naučili računati u Excelu, doznali kako biljke preživljavaju, naučili napraviti filmić o našim prebivalištima i upoznati prognozu kad putujemo u Njemačku, te što ste podučavali naše najbolje svirače. Upoznali smo sve hrvatske etničke skupine i njihove dijalekte, naučili nacrtati narodnu nošnju, zajedno otpjevali „Oj, Jelenu“ i s puno radosti trčali krugove oko škole.

Draga razrednice, prva ljubav se nikad ne zaboravlja, pa tako ni prvi razred. Nadamo se da nećete završiti u Ulici Rét, kao u našem videozapisu, koji smo pripremili za predaju maturlnih vrpći. Hvala Vam od srca za sve što ste nam dali.

Nacrtao: Anasztázia Garadnay

Osim toga, velika hvala našim roditeljima koji su također ovdje prisutni, vaša podrška i ljubav prema nama nam je bila dovoljna da imamo snage odgurati do kraja, Vi ste nam bili najdraži navijači.

Za kraj bismo se htjeli zahvaliti našem prvom čovjeku, Gáboru Győrvárijju, kojeg smo mi poznavali kao našeg ravnatelja, koji nas je od prvog dana škole primio otvorenih ruku i omogućio nam najbolji boravak u ovoj ustanovi. Sjećanje i pamtjenje na njega će zauvijek ostati u nama, velika nam je čast bila pohađati školu u kojoj je iznad svega stavljaao obrazovanje i poštovanje. Nažalost, mi smo prva generacija koja neće čuti njegov slavni govor ovoga dana, ali smo sigurni da se pripremao i za nas i da bi također bio ponosan.

Mi smo se u naše posljednje dvije godine gimnazije suočili sa puno prepreka, puno lijepih dana, svečanosti i zajedničkih druženja nam je bilo oduzeto, ali upravo zbog toga smo vrlo zahvalni da na ovom divnom danu skupa možemo obilježiti kraj jednog nezaboravnog razdoblja našeg života. Našu generaciju ne treba žaliti, već s ponosom gledati na nas, jer smo se borili i nismo se predali i sa slogom smo uspjeli.

Maja Škrlin
maturantica Hrvatske gimnazije
Miroslava Krleže

Za uspomenu s ravnateljicom škole Ritom Magyar i generalnim konzulom Dragom Horvatom

Tamburaški kamp u Keresturu

Sudionici kampa na izletu u Keszthely

Hrvatska samouprava Zalske županije je od 28. lipnja do 2. srpnja u keresturskoj osnovnoj školi organizirala Hrvatski tamburaški kamp za pomursku djecu. Kamp je okupio 22 sudionika iz Belezne, Fičehaza, Kerestura i Velike Kaniže, doznajemo od predsjednice Hrvatske samouprave Zalske županije i voditeljice kampa Marije Vargović. Prema programu kampa svaki dan su se održavale radionice sviranja tamburice za početnike i napredne. Zanimanja su vodili tamburaši Tamburaškog sastava Stoboš iz Velike Kaniže Bálint Horváth i Erik Hegedűs. Osim tamburice polaznici su se mogli uključiti u razne radionice ručnog rada i učiti o ljepotama Hrvatske, a priređen je i kviz „Tko zna više o Hrvatskoj?“, te organiziran izlet u Keszthely.

Beta

Koncert Žige na Danu Fičehaza

Premda je od Velike Kaniže udaljeno tek 12 km, malo hrvatsko naselje Fičehaz čvršće se vezuje uz hrvatska pomurska naselja. Naj snažnije je povezano s Keresturcom, s kojim čini okružno bilježništvo, djeca pohađaju kerestursku školu, a u crkveno-upravnom smislu pripada župi Kerestur. Dva naselja izvrsno surađuju, pa je tako bilo i 3. srpnja na Danu Fičehaza, koji je nakon dužeg vremena i lockdowna okupio brojne stanovnike oba naselja i druge, koji su se družili u sklopu bogatog programa te na koncertu međimurskog pjevača Mirka Švende Žige.

Čelnništvo na čelu s načelnikom dr. Józsefom Takácsom nakon popuštanja restriktivnih mjera odlučilo je prirediti Dan naselja, koji su već svi mještani nestrpljivo očekivali. Reklo bi se da taj dan u Fičehazu od mališana do umirovljenika nitko nije ostao kod kuće, a brojni posjetitelji stigli su i iz okolnih naselja. Svi su pronašli zabavu na velikom igralištu u hladovini starih platana. Mnogi mještani dobrovoljno su se prijavili na zajedničko kuhanje i pečenje raznovrsnih jela. Za djecu je pod šatorom organizirana plesačnica uz razne radionice, a na pozornici su se mijenjali mađarski i hrvatski

Ženski pjevački zbor iz Fičehaza

Načelnik Fičehaza dr. József Takács najavljuje međimurskog pjevača Mirka Švendu Žigu

kulturni programi. Članice Pjevačkog zbora iz Fičehaza i ovaj put su postigle velik uspjeh s pomurskim popevkama, a prisjetile su se i njihove vrlo drage pokojne članice tete Rozike Broz, koja je na žalost ove godine otišla na vječni počinak. Načelnik se zahvalio svima na pomoći u organizaciji, a i onima koji su za vrijeme pandemije pružali pomoć najpotrebitijima. Fičehaz već desetljećima ima izvrsnu suradnju s Donjim Vidovcem i drugim međimurskim naseljima, koja ih podržavaju u njegovanju hrvatske kulture. Zahvaljujući toj suradnji i Danu Fičehaza ni jednom prilikom ne izostaje koncert omiljenog međimurskog pjevača Mirka Švende Žige. Nakon što je dosta vremena proteklo bez druženja Žiga je doista razveselio Pomurce svojim temperamentnim i veselim pjesmama.

Beta

Pred kipom koljnofske Črne Madone

6. Hrvatsko shodišće

Koljnofska Hodočasna crikva pred kipom Črne Madone je 4. julija, u nedilju, u 18 uri pri svetoj maši ponovo skupaspravila kih 100-150 vjernikov iz Koljnofa i okolice, a pravoda su dospili i Gradišćanski Hrvati iz Austrije. Hrvatska sekcija Jurske biskupije i Fara Koljnof za 6. Hrvatsko shodišće su prosile za glavnoga celebranta duhovnika Pandrofa, Franju Borenića, a ganutljivi muzički okvir su, kot i svenek, postavili Koljnofski tamburaši ter kantor Laslo Knull uz jačenje naroda. Na početku mašnoga slavlja je kanonik, domaći dušobrižnik Antal Németh blagoslovio obnovljeni oltar koji je kih šest misec stao pod obnovom. Stroški restauracije, od približno 28 milijun ft, plaćeni su od velikodušnoga dara koljnofskoga duhovnika

Blagoslavljanje obnovljenoga oltara

FOTO: INGRID KLEMENŠIĆ

Mašu je predvodio Franjo Borenić

i domaćih vjernikov. Za svetom mašom pod vedrim nebom su se družili domaćini i hodočasnici. Tiho

Gradišćanskohrvatsko shodišće u Celje

PETAK, 27. AUGUSTUŠA 2021.

U 18.30 uri Večernja sveta maša ku predvodi mladomašnik mag. Ivan Vukčević, muzički oblikuje kantor Štefan Bubić.

SUBOTA, 28. AUGUSTUŠA 2021.

Od 7 uri Jutarnja sveta maša kod milosnoga oltara

U 10 uri Svetačna sveta maša kod glavnoga oltara, celebriraju srebrnomašniki mag. Roman Frydrih, mag. Zdravko Gašpa-

rić, farnik Joško Kuzmić. Crikveni obred oblikuje kantor Štefan Bubić.

U 14.30 uri Križni put-predvodi mag. Ivan Karall

U 18.15 uri Sveti očenaši

U 19 uri Ulaz Putujuće Marije Celjanske i sveta maša -predvodi mag. Ignac Ivančić, oblikuje fara Celindof, potom prošecija sa svićami

NEDILJA, 29. AUGUSTUŠA 2021.

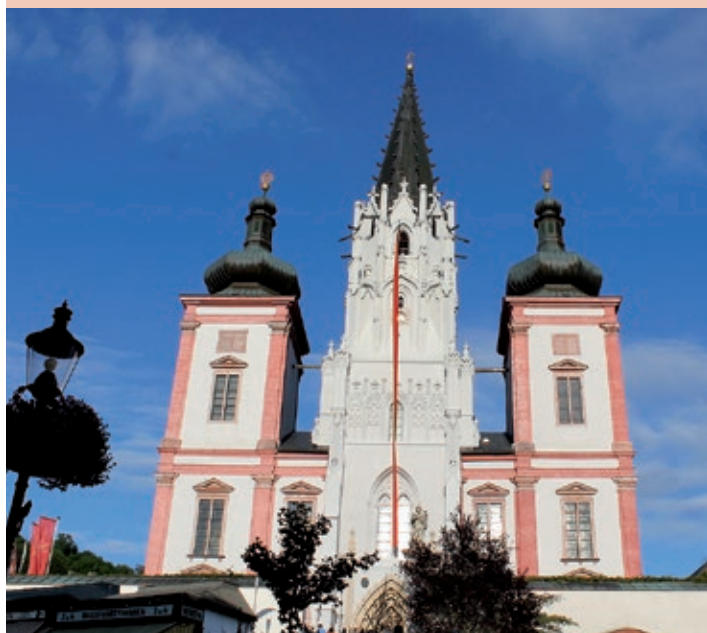
U 7 uri Jutarnja sveta maša kod milosnoga oltara

U 10 uri Svetačna sveta maša kod glavnoga oltara, predvodi željezanski biskup mons. dr. Egidije Živković, oblikuje fara Pandrof.

U 14 uri Svetačna večernica i prikdavanje Putujuće Celjanske Marije iz fare Celindofa u faru Pandrof.

BIKE

Hrvatska samouprava grada Bike vas srdačno poziva na XIX. Hrvatski kulturni festival, 31. julija, u subotu. Program se začme u 16.30 uri, tradicionalno sa svetom mašom, ku ovput celebrira László Dömötör prisički farnik, sudjeluju kantor iz Prisike, Balaž Orban i Jačkarni zbor Danica, pod peljanjem Janoša Viraga. Od 17.30 uri na dvoru Kulturnoga doma predstavlja se HKD Gradišće, Jačkarni zbor Ljubičica iz Petrovoga Sela i domaći zbor Danica. Na balu svira petrovski Pinka-band, a u 21 uri počinje koncert tamburaškoga sastava Koprive, takaj iz Petrovoga Sela.

ORGANIZATORI:
KULTURNO-PROSVJETNI CENTAR I
ODMAŠALISTE HRVATA U MAĐARSKOJ,
HRVATSKA DRŽAVNA SAMOUPRAVA,
HRVATSKA SAMOUPRAVA PEČUH

**VI. HRVATSKA
DRŽAVNA
KOBASIJADA**

U PEČUHU,
11. RUJNA 2021. GODINE
U 19:30 SATI
SPORTSKA DVORANA
„LAUBER DEZSŐ“

NASTUPAJU:
CECILIA

I ORKESTAR
VIZIN

Narudžba ulaznica: hds.kpcohm@gmail.com
Informacije:
Gabi Kohuth +36 30 392 7013 - Damir Solga +36 70 521 9527
Pécs, Hrvatski dom (Jókai ter 11.)

Poziv

Hrvatski kalendar 2022.

Dragi prijatelji hrvatskog pisma i hrvatske riječi u Mađarskoj, pozivamo Vas na suradnju pri kreiranju sadržaja godišnjaka hrvatske zajednice u Mađarskoj, Hrvatskog kalendara za 2022. godinu. Budite naši suradnici. Izaberite temu, izrazite svoje mišljenje, pošaljite fotografiju, stvarajmo zajedno najčitaniju knjigu Hrvata u Mađarskoj. Neka bude živa, šarolika, hrvatska. Nakladnik kalendara je Neprofitno poduzeće Croatica, a uređivački tim čine članovi Uredništva Medijskog centra Croatica. Kontaktirajte nas za sve upite, na raspolaganju smo svakodnevno. Pružimo zajedno čitateljima priču od Gradišća do Bačke, fotografiju, crtež, pjesmu, približimo niz političkih i društvenih, kulturnih i znanstvenih, novinskih i kazališnih, školskih i drugih događanja i priča. Budimo oni koji bilježe za buduće naraštaje, kroničari s idejama i mislima. Stvorimo poticajno štivo.

Čekamo vaše prijedloge, napise, i sve što bi kanili i željeli da se objavi. Budite vidljivi na stranicama Hrvatskog kalendara 2022. Sve nam šaljite putem elektroničke pošte na adresu branka@croatica.hu ili na croatica@croatica.hu, najkasnije do 30. kolovoza. Predstavite sebe, svoju obitelj, selo, udrugu, rođake i prijatelje, aktivnost institucije, narodnosne samouprave, sve ono za što mislite kako bi trebalo biti zabilježeno. Unaprijed Vam se zahvaljujem na pomoći i suradnji.

*Branka Pavić Blažetin
glavna i odgovorna urednica Medijskog centra Croatica*

Hrvatska državna samouprava i Hrvatski internat „Collegium Croaticum“ raspisuje javni natječaj za 6 studentskih mjesta u smještajnim kapacitetima institucije

Pravo na sudjelovanje u javnom natječaju imaju studentice/studenti koje/koji ispunjavaju sljedeće opće uvjete:

- pripadnost hrvatskoj zajednici u Mađarskoj
- stečena studentska prava
- potvrda/svjedodžba o položenom jezičnom ispitu najmanje A2 razine iz hrvatskog jezika

Uz prijavu za sudjelovanje na javnom natječaju kandidatkinje/kandidati su dužne/dužni priložiti:

- potvrdu mjesne hrvatske samouprave o aktivnom sudjelovanju u kulturnom i/ili javnom životu hrvatske zajednice
- potvrdu o opisu u neku visokoškolsku ustanovu
- životopis na hrvatskom jeziku s posebnim naglaskom na aktivnosti u hrvatskoj zajednici

Pravo na studentski smještaj kandidatkinje/kandidati mogu ostvariti za akademsku godinu 2021./2022. od 1. listopada 2021. godine.

Pristigle će prijave vrednovati Odbor za odgoj i obrazovanje HDS-a i donijeti odluku o kandidatkinjama/kandidatima koje/koji su ostvarile/ostvarili pravo na smještaj.

Prijave na javni natječaj podnose se zaključno do 31. kolovoza 2021. godine.

Prijave s nepotpunom dokumentacijom i nepravovremene prijave neće se razmatrati.

Prijavu dostaviti na adresu:

Országos Horvát Önkormányzat 1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24.
Za detaljnije informacije posjetite web stranicu HDS-a www.horvatok.hu.